

นิทรรศการศิลปกรรม ครั้งที่ ๘

ของอาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

8th ART EXHIBITION

BY THE MEMBERS OF THE FACULTY OF PAINTING
SCULPTURE AND GRAPHIC ARTS,
SILPAKORN UNIVERSITY

นิทรรศการศิลปกรรม ครั้งที่ ๘

ของอาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

8th ART EXHIBITION

BY THE MEMBERS OF THE FACULTY OF PAINTING
SCULPTURE AND GRAPHIC ARTS,
SILPAKORN UNIVERSITY

Rama IX Art Museum Foundation

ภาพปก

ประยัด พงษ์ดำ

ชื่อผลงาน แม่กับลูก

เทคนิค Wood Cut

ขนาด ๔๐ x ๖๐ ซม. ปี ๒๕๓๔

PRAYAD PONGDUM

TITLE MOTHER AND CHILD

TECHNIQUE WOOD CUT

SIZE 40 X 60 CM. YEAR 1991

ณ หอศิลป์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพฯ

จันทร์ - ศุกร์ เวลา ๙.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

เสาร์ เวลา ๙.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

เว้นวันอาทิตย์

Rama IX Art Museum Foundation

สาร จากอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นคณะวิชาแรกของมหาวิทยาลัยซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๖ โดย ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี นับได้ว่าเป็นคณะวิชาทางศิลปะที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย ตลอดระยะเวลา ๔๘ ปีที่ผ่านมา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ได้ผลิตบัณฑิตออกไปทำหน้าที่ต่าง ๆ เป็นศิลปิน เป็นอาจารย์ เป็นข้าราชการ ในกรมกองต่าง ๆ ทั่วประเทศ คณะศิลปกรรมที่เพิ่งก่อตั้งในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นผลงานบุกเบิกของบัณฑิตจากคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ของเราเกือบทั้งสิ้น

คณาจารย์ในคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ของเราทุกท่านเป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยศิลปากร ท่านทั้งหลายเหล่านั้น นอกจากจะทำหน้าที่สอนเป็นหน้าที่หลักแล้วยังทำค้นคว้าวิจัย เขียนตำรา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ เป็นผู้จัดขึ้น การไปร่วมเป็นกรรมการให้กับภาคเอกชนในการจัดประกวดงานศิลปะ และที่สำคัญก็คือการทำงานสร้างสรรค์ทางศิลปะอย่างสม่ำเสมอ นิทรรศการศิลปกรรมของอาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นมานับถึงครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๘ ก็เพื่อเผยแพร่ผลงานเหล่านั้น นอกจากนี้ อาจารย์พิเศษของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ซึ่งก็ไม่ใช่ว่าคนอื่นไกลต่างก็เป็นศิษย์เก่าของเรา ก็ได้ส่งงานมาร่วมแสดงด้วยทุกครั้ง

มหาวิทยาลัยศิลปากรหวังว่า นิทรรศการศิลปกรรมของคณาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ คงจะมีส่วนในการเสริมสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์ศิลปะและพัฒนางานศิลปะร่วมสมัยให้ก้าวหน้าและกว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในคุณค่าศิลปกรรมต่อคนทั่วไปด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากรขอขอบคุณคณาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ที่ได้เล็งเห็นประโยชน์ของกิจกรรมดังกล่าวและได้ให้ความอนุเคราะห์งบประมาณการจัดพิมพ์เอกสาร

(นางไขศรี ศรีอรุณ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

คำนำ

ศิลปะเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ และนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เปรียบเช่นศาสตร์วิชาแขนงอื่น ๆ ซึ่งหากจะพิจารณาถึงประเทศที่เป็นมหาอำนาจ หรือประเทศอุตสาหกรรมในปัจจุบันแล้ว จะเห็นว่าล้วนแต่ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาทางด้านศิลปะด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะศิลปะเป็นภาษาสากลที่ชนทุกชาติ ทุกภาษา ต่างสามารถสื่อความหมายได้ร่วมกัน และเป็นสิ่งที่สามารถทำให้มนุษย์ได้แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด และความงามในจิตใจของตนเอง ดังนั้น จุดสำคัญในการศึกษาวิชาศิลปะจึงมิได้จำกัดอยู่แต่เพียงการเรียนรู้ในส่วนของทฤษฎีเท่านั้น หากแต่ในกระบวนการศึกษายังต้องมีการฝึกฝนในเชิงปฏิบัติการ พัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเผยแพร่ส่งเสริมความรู้ที่ได้ออกสู่สาธารณชน เพื่อการรับรู้ในคุณค่าของการศึกษา และความมั่งคั่งในงานศิลปะนั้นด้วย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในฐานะเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตผู้มีความรู้ ความสามารถในเชิงสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ที่มีชื่อเสียงของประเทศเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน ได้ตระหนักถึงบทบาทที่มีต่อสังคมในฐานะเป็นแหล่งวิชาการด้านศิลปะ ประกอบกับเจตนารมณ์ของธนาคารไทยพาณิชย์ในการที่จะมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สังคม และตระหนักถึงประโยชน์อันจะเกิดขึ้นแก่วงการศิลปะของประเทศ ธนาคารไทยพาณิชย์จึงได้ร่วมกับคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดกิจกรรมบริการทางวิชาการ นิทรรศการศิลปกรรมของอาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์งานศิลปะของอาจารย์ และเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีในการศึกษาศิลปะแก่นักศึกษา และผู้สนใจ ซึ่งนับเป็นการเผยแพร่ และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในคุณค่าศิลปกรรมของประชาชนในอีกทางหนึ่ง

นิทรรศการศิลปกรรมของอาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดทำต่อเนื่องกันมาป็นี่เป็นครั้งที่ ๘ ธนาคารไทยพาณิชย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าประโยชน์อันเกิดจากการจัดงานนี้ จะมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และผู้ที่ศึกษาวิชาการด้านศิลปะ ในการที่จะผลิตผลงานคุณภาพเพื่อสังคม และวงการศิลปะของประเทศต่อไป

ธนาคารไทยพาณิชย์

คำนำ

นิทรรศการศิลปกรรมของคณาจารย์ในคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ในครั้งนี้ ทางคณะฯ มีจุดประสงค์เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คณาจารย์ในคณะฯ ได้ปฏิบัติงานศิลปะในแนวที่ตนถนัดนอกเหนือจากทุ่มเทเวลาให้กับการสอนอันเป็นงานประจำ อีกทั้งจะได้เป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาและเป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของงานศิลปะต่อประชาชนโดยทั่วไป

การแสดงงานศิลปกรรมของคณาจารย์ในคณะจิตรกรรมฯ ในครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๘ คณะอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษในคณะฯ ได้นำเสนอผลงานในลักษณะที่ตนถนัด มีความแตกต่างทั้งแนวความคิด รูปแบบในการสร้างสรรค์อันเป็นลักษณะส่วนตน

ด้วยความเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของศิลปวัฒนธรรมของชาติ ด้วยความปรารถนาดีต่อคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากธนาคารไทยพาณิชย์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ จึงได้รับความอนุเคราะห์เรื่องงบประมาณการจัดทำสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ตลอดจนความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เสมอมา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ใคร่ขอถือโอกาสขอบคุณต่อธนาคารไทยพาณิชย์ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

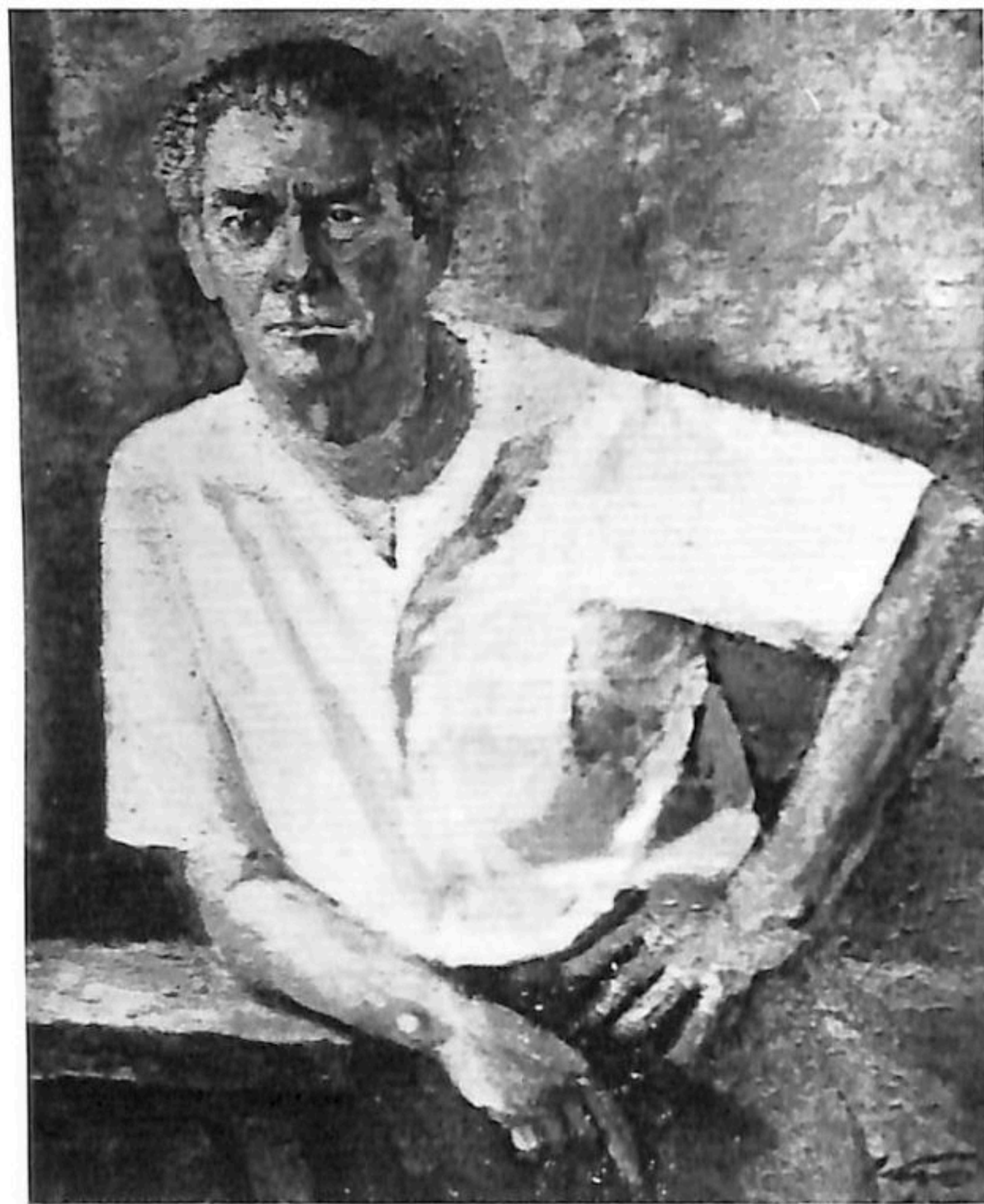
๑๕ กันยายน ๒๕๓๔

Rama IX Art Museum Foundation

พรุ่งนี้ก็เข้าไปเสียแล้ว

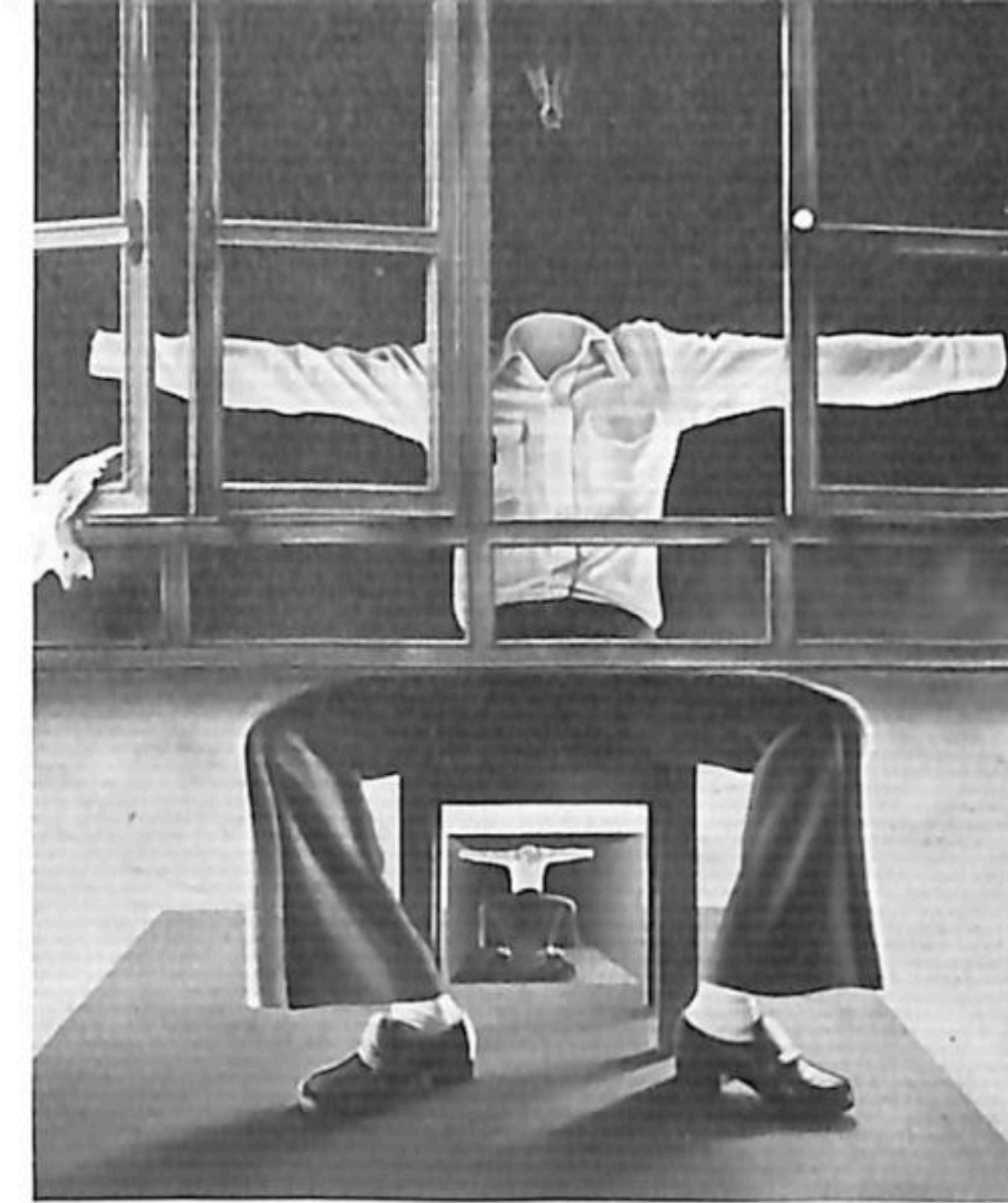
ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

พระยาอนูมานราชชน-แปล

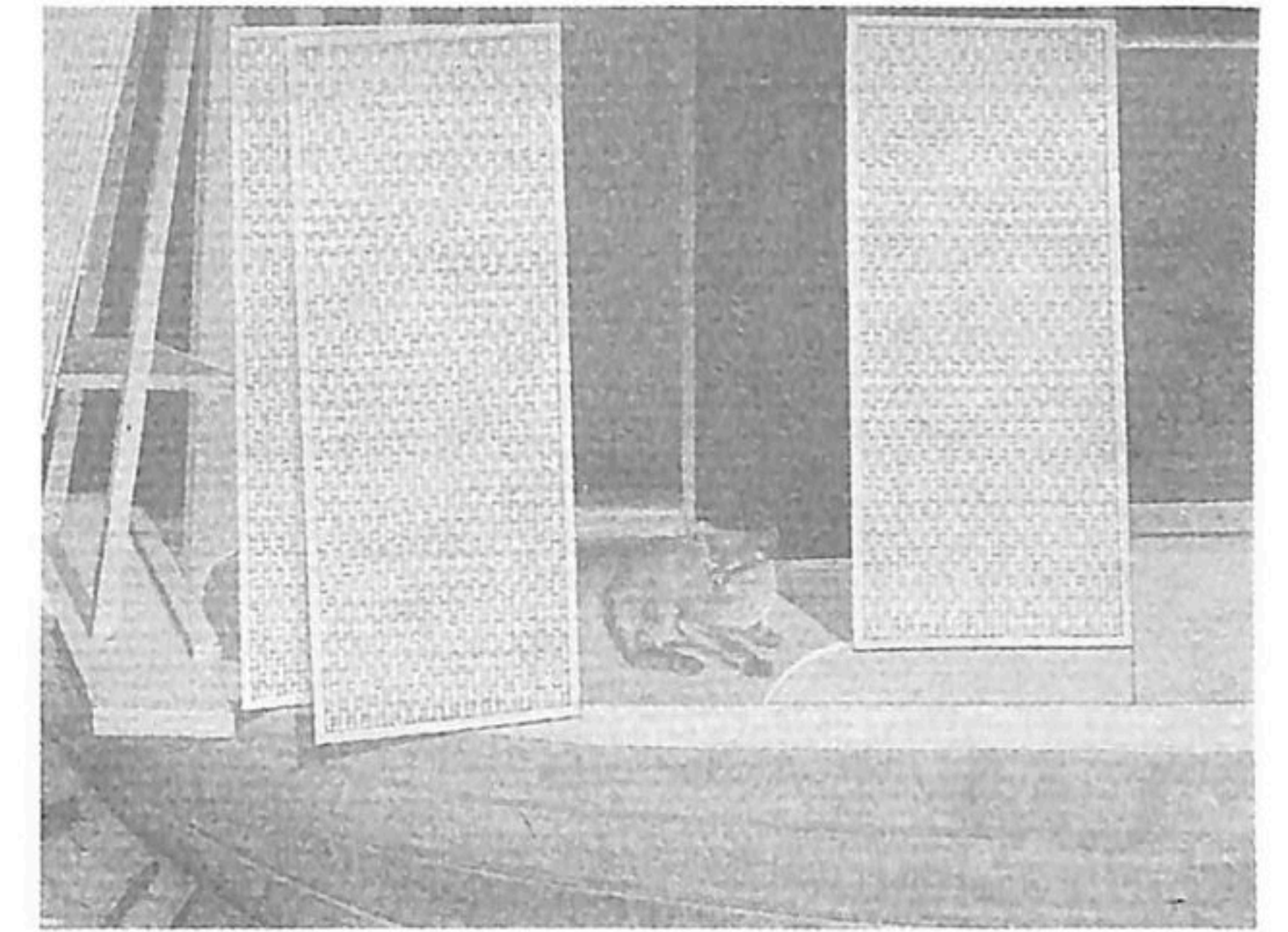
มีคำกล่าวเป็นสามัญว่า มนุษย์นั้นประกอบเป็นตนขึ้น ได้ก็ด้วยมีร่างกายและใจ ร่างกายอาศัยสิ่งมีรูปร่างเป็นเครื่องหล่อเลี้ยง ส่วนใจก็มีอาหารของใจเป็นเครื่องบำรุงเลี้ยง ได้แก่ ศาสนา ความรู้ ว่าอย่างทั่วไป และศิลปะ ว่าโดยเฉพาะศาสนา ถ้าขาดความรู้ ก็ก่อให้เกิดคติความเชื่อที่มั่วงาย เป็นไปตรงข้ามกับคตินิยมที่สูงไม่ว่าคติใด ความรู้ถ้าขาดสิ่งซึ่งคำจุนจิตใจ ก็ก่อให้เกิดคติความเชื่อทางวัตถุนิยมว่ามีและเป็นที่สุดเพียงนั้น (โลกายัต) สะพานซึ่งเชื่อมคติความเชื่อทางวัตถุนิยมกับทางจิตใจติดต่อกันก็ได้แก่ศิลปะ เพราะผู้ใดเข้าใจและรู้คุณค่าของศิลปะแล้ว ผู้นั้นก็เข้าถึงสิ่งซึ่งเป็นอนันตะ คือ พรหม สามารถรู้ได้อย่างแนบแน่นใจซึ่งความสุขที่แท้จริง (นิรามิสสุข)

มนุษย์อาจได้รับความบันเทิงใจเพราะมั่งมีทรัพย์สินหรือเป็นที่รักที่เมตตาแก่เพื่อนผู้เป็นสหาย หรืออาจรู้สึกมีความสุขมากเพราะมีฐานะสูงในสังคม แต่ความสุขชนิดนี้เป็นความสุขที่เห็นแก่ตัว และเป็นปัจจัยก่อให้เกิดคติถือตนเป็นที่ตั้ง (อหังการ) เพราะไม่มีใครอยากให้เพื่อนร่วมเกิดได้รับส่วนในความรักความเมตตาที่ตนได้รับอยู่ ไม่อยากให้ใครร่วมใช้ทรัพย์สินของตน และไม่อยากให้ใครมีส่วนร่วมฐานะสูงในสังคม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของตน แต่เมื่อว่าทางศิลปะแล้ว ก็เป็นเรื่องอยู่กันตรงข้ามที่เดียวกับที่กล่าวมาแล้วนี้ ความจริงเมื่อเราฟังเสียงดนตรีที่ไพเราะ อ่านหนังสือที่ประพันธ์ดี หรือดูภาพจิตรกรรมที่งาม จะรู้สึกโดยไม่รู้ตัว อยากให้ผู้อื่นได้ร่วมอารมณ์ให้สะท้อนใจไปกับเราด้วยและยิ่งไปกว่านี้ เรายังปรารถนาให้บุคคลเหล่านั้นได้ฟังได้อ่านหรือได้ดูศิลปกรรมอย่างเดียวกับเรา ทั้งนี้ก็เพราะว่าถ้ามีความรู้สึกเห็นคุณค่าของศิลปกรรมร่วมกัน ย่อมเพิ่มความสุขความสบายใจให้แก่เรายิ่งขึ้น เพราะเหตุดังนี้ศิลปจึงเป็นปัจจัยนี้เองที่สนับสนุนความสัมพันธ์อย่างเห็นอกเห็นใจกัน ในระหว่างเพื่อนมนุษย์ และอำนวยความสุขความบันเทิงที่แท้และถาวรแก่มนุษยชาติ

อันที่จริงศาสนาก็ให้ความสุขซึ่งไม่ถือตนเป็นที่ตั้งแก่เราเหมือนกัน แต่ความสุขมีสันโดษทางจิตใจนี้ ย่อมมีอยู่ตามส่วนสัมพันธ์กับความรู้สึที่ดีชั่วของเรา เพราะเป็นเรื่องของเอกชน กล่าวคือ เป็นความรู้สึกภายในตัวเรา รู้สึกอย่างใดก็อย่างนั้น ไม่มีผืนแปร แต่เรื่องอารมณ์ให้สะท้อนใจที่เกิดจากศิลปมีแปลก ๆ ต่าง ๆ ไม่มีขอบเขตเป็นที่สุด และเป็นความรู้สึกที่มาจากภายนอกตัวเรา และเราจะเกิดมามีอารมณ์ให้สะท้อนใจได้แค่ไหน ก็แล้วแต่ลักษณะของศิลปกรรมที่มากกระทบความรู้สึกของเรา แต่ทว่าศิลปนั้นเราจะรู้สึกเห็นคุณค่าด้วยตนเองไม่ได้ นอกจากจากจะได้รับอบรมทางจิตใจของเราให้เข้าใจ เพราะด้วยเหตุดังนี้ นานาอารยประเทศแทบทั้งหมดจึงให้เด็ก ๆ ในชาติของเขาได้รับการศึกษาอบรมทางสุนทรียะ ที่ในภาษาฝรั่งเรียกว่า AESTHETIC EDUCATION มาตั้งแต่อายุน้อย ขณะที่แรกเริ่มรับการศึกษาเล่าเรียน เพื่อปลูกฝังจิตใจให้รู้จักรักความงาม ความไพเราะมาแต่เล็ก

อาจมีบางท่านตั้งกระทู้ถามว่า การศึกษาอบรมอย่างนี้เป็นสิ่งจำเป็นแก่ประเทศชาติหรือไม่ การสร้างศิลปและนิยมชมชอบศิลปจะเป็นคุณประโยชน์ใช้งานใช้การอะไรให้แก่คนได้บ้าง ถ้าว่าถึงประเทศไทย ก็จะตอบคำถามเหล่านี้โดยยกตัวอย่างมาชี้ให้เห็นได้เป็นจำนวนพัน ๆ คือที่วัดวาอารามที่พระพุทธรูปที่ภาพจิตรกรรมและศิลปกรรมอย่างอื่น ๆ ซึ่งบรรพบุรุษของไทยได้มอบไว้ให้เป็นมรดกแก่ชาตินับเป็นเวลามาตั้งพันปีแล้ว ศิลปในสมัยอดีตย่อมล้ำแดงให้เห็นเป็นพยานอยู่ในพระศาสนาในวัฒนธรรมและในความเป็นบัณฑิตของชนชาติไทย แต่ถ้าเราจะคิดเห็นเหมือนเช่นที่บางคนคิดเห็นว่าศิลปเป็นเรื่องเล่นสนุกในเวลาว่าง ไม่เป็นคุณเป็นประโยชน์อะไรแก่การครองชีพ ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ปู่ย่าตายายของเราคงไม่จำเป็นต้องมีวัฒนธรรมอะไรยิ่งไปกว่าทำไร่ไถนาเพื่อเลี้ยงชีพทางกาย ทำแล้วก็กิน กินทั้งข้าวและเหล้าพอให้เมาแล้วก็เข้านอน และบางครั้งบางคราว

ก็ต้องคอยป้องกันตนให้พ้นภัยจากศัตรูมารบกวน แต่บุคคลที่เห็นศิลปว่าเป็นของฟุ่มเฟือย จะรู้สึกเห็นว่าน่าประหลาดนักหนาที่ปู่ย่าตายายของเรามีความคิดเห็นในเรื่องความเป็นอยู่แห่งชีวิตสูงไปกว่าเรื่องกิน ๆ นอน ๆ และเรื่องสืบพันธุ์ คือเห็นความจำเป็นที่ต้องสร้างวัดวาอารามงาม ๆ แล้วประดับประดาด้วยภาพจิตรกรรมและเครื่องตกแต่งทั้งดงาม รู้สึกความจำเป็นที่ต้องสร้างพระพุทธรูปไว้กราบไหว้ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางใจให้ระลึกถึงพระคุณและพระธรรมของพระพุทธองค์ ชลอมเลี้ยงน้ำใจของตนให้มันอยู่ในความงามความดี ปู่ย่าตายายของเรามีเห็นเป็นความจำเป็นที่ต้องมีเครื่องเสื้อผ้าอาภรณ์ และเครื่องประดับตกแต่งอสังการอันงาม ซึ่งใครที่เป็นนักเลงสะสมศิลปวัตถุเมื่อได้เห็นแล้วก็ประหลาดใจ ครึ่งกระนั้นนาฏศิลป์และวรรณคดีของชาติไทยได้บรรลุความเจริญถึงศิลปชั้นเยี่ยม หรือที่เรียกในภาษาฝรั่งว่าถึงขั้นคลาสสิก การผลิตการสร้างศิลปกรรมอย่างมากมายในสมัยก่อน เป็นองค์พยานอย่างแจ่มแจ้งและเป็นอย่างดี สำหรับชี้และตอบเหล่าท่านที่ไม่เข้าใจความสำคัญของศิลป ไม่เห็นประโยชน์แห่งการศึกษาอบรมทางศิลปในสมัยปัจจุบัน และการเผยแพร่ศิลปของไทยเพื่อให้บุคคลไม่ว่าใครได้รู้ค่าและรู้รสที่ดีของศิลป

ถ้าปฏิเสธความมีประโยชน์ของศิลป ก็เท่ากับปฏิเสธสิ่งสูงส่งที่ดงามเสียทุกสิ่งทุกอย่างเท่ากับปฏิเสธศาสนา ความศรัทธา ความรัก ความเมตตา เท่ากับปิดตาของตนเองต่อความงามของธรรมชาติ ลดระดับฐานะของตนเองให้เท่ากับสัตว์ที่ต่ำกว่าตน แต่อนิจจา ร้ายไปยิ่งกว่านั้นเสียอีก เพราะสัตว์ยังรู้จักรักสวयรักงามและชอบเสียงประสานเสียงไพเราะ หรือกล่าวโดยย่อ คือรู้ค่าแห่งความงาม นี่ก็ป็นธรรมดาอันแท้จริงของธรรมชาติ เพราะไม่ว่าสิ่งใดในสากลจักรวาลย่อมอยู่ภายใต้กฎแห่งความมีระเบียบเรียบร้อยและความงามเสมอ และทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องประสานเข้ากันเป็นอันหนึ่งอันเดียวอย่างสมบูรณ์

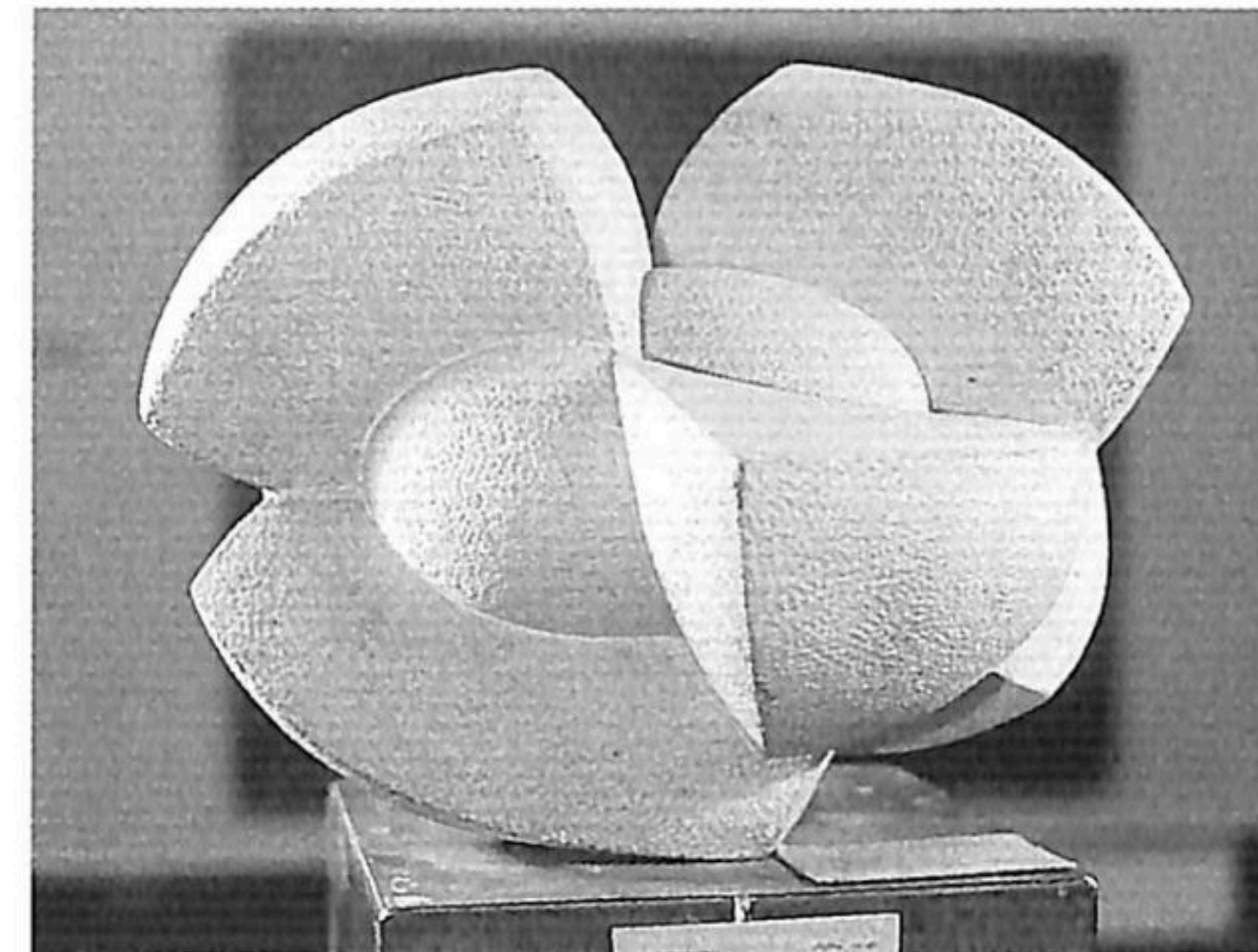
ดังที่เรียกกันภาษาสมัยใหม่ว่าเป็นเอกภาพ และโดยเหตุที่คนก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ จึงมีความรู้สึกโดยสัญชาตญาณรู้ค่าแห่งสิ่งงาม และอาศัยกำลังความสามารถของตนทั้งในทางความคิดและความรู้สึก คนจึงสามารถประดับประดาและแวดล้อมตนเองได้ด้วยศิลป ซึ่งนำความสุขความบันเทิงมาให้ตน ช่วยยกจิตใจตนขึ้นสู่สภาพที่สูงเหนือสัตว์ทั้งหลาย

ศิลปปัจจุบัน ยิ่งวันยิ่งเห็นห่างจากธรรมชาติและจะกลายเป็นสิ่งที่มนุษย์แต่งสร้างมากขึ้นทุกที ทั้งนี้ก็เพราะมนุษย์ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ อย่างน่าอัศจรรย์ เลยกะทำให้มนุษย์เองตกอยู่ภายใต้อำนาจแห่งสิ่งเหล่านี้ เรากระตือรือร้นชวนขวยหาเงินทองเป็นกิจประจำวัน เห็นห่างและผลจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นบ่อเกิดอันไม่มีหมดแห่งสิ่งที่เป็นเครื่องบันดาลใจของเรา ผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในนครในเมือง ก็มีแต่เครื่องจักรยนต์กลไกอันมีเสียงกวนประสาทอันทึบยั่วและครอบงำตนอยู่เป็นนิตย์ ความมีชีวิตอยู่ด้วยสิ่งที่มนุษย์แต่งสร้างขึ้นในสมัยปัจจุบัน ย่อมยังผลให้ความรู้สึกและความรู้จักคุณค่าทางจิตใจ และปัญญาทุกสิ่งทุกอย่างถึงแก่ความลุ่มงมทั้งยิบ หากแต่รู้ตัวกัน โดยนำเอากระบวนการศึกษาอบรมและการเผยแพร่ศิลป มีดนตรี วรรณคดี นาฏศิลป์ จิตรกรรมและศิลปรูปอื่น ๆ มาปลูกฝังและแพร่หลายในจิตใจของประชาชนนครของประเทศชาติต่าง ๆ ที่อยู่แนวหน้าแทบทุกชาติ มีอินทรียักแกกล้ารู้ค่ารู้รสแห่งศิลปมีจำนวนจำกัดอยู่แต่ในหมู่เจ้านายขุนนางและเอกชนบางคนเท่านั้น แต่มาบัดนี้คนชั้นกรรมกรก็สามารถมีโอกาสฟังดนตรีคอนเสิร์ตชั้นคลาสสิก เข้าใจดูเข้าใจชม ศิลปว่าอย่างทั่วไปและชอบเครื่องแต่งบ้านเครื่องใช้ไม่สอยและเครื่องประดับตกแต่งทั้งงาม ๆ นี่คือคุณประโยชน์ที่ได้จากศิลปศึกษาแต่ก็เป็นที่น่าเสียใจอยู่ ที่ประเทศชาติต่าง ๆ ซึ่งรับเอากระบวนการปกครองงานบ้านการเมือง และการเศรษฐกิจอย่างสมัยปัจจุบัน ไม่ใช่ว่าทั้งหมดทุกประเทศที่รู้ตัวได้ทันเวลาทันทั่วทั้งที่ ว่าระบอบการปกครองอย่างนี้ จะปฏิวัติ

หันเหียนเปลี่ยนส่วนแห่งสังคมและทางปัญญา ความรอบรู้กระทำให้วัฒนธรรมและศิลปได้รับความกระทบกระเทือนและถอยหลังสู่สภาพที่ไม่ฟื้นตัว

ในประเทศไทยความเจริญก้าวหน้าอย่างเคร่งเครียดและขาดลงห้วน ๆ แห่งการสืบต่อในทางเศรษฐกิจการเมือง การพาณิชย์และการอุตสาหกรรม ย่อมลบล้างศิลปเสียสิ้นประชาชนครุที่มีการศึกษาดีเป็นส่วนมากก็มุ่งที่จะให้ประเทศชาติมีความเจริญ แต่คิดไปโน้มน้าวเป็นทำนองทางธุรกิจเท่านั้น และเห็นว่าการอดหนุนจนเจือศิลป เป็นการใช้จ่ายคล้ายกับเป็นของฟุ่มเฟือยไม่จำเป็น รอไว้จนกว่าจะจัดแจงเรื่องทางการเมืองและทางเศรษฐกิจซึ่งจำเป็น และเร่งด่วนให้เรียบร้อยเป็นปรกติเสียก่อนก็ได้ ตรงนี้เองที่เป็นการแปลความหมายผิดในหน้าที่ของศิลป ซึ่งมีส่วนแห่งความก้าวหน้าของประชาชน เพราะความจริงศิลปนั้นมีความหมายไปในทางทำให้ปัญญาความรอบรู้หรือที่เรียกเป็นคำใหม่ว่า พุทธิปัญญา ก้าวหน้า ศิลปมีความหมายที่จะยกตัวของเราให้สู่มาตรฐานเท่าเทียมนานาชาติอารยะชนชาติอื่น ๆ และยืนหยัดได้เสมอไม่ไหวเลื่อมบ่ในระดับเดียวกัน ศิลปมีความหมายคือการกระทำความประพฤติและความคิดอ่านให้ดีขึ้น เพราะว่าเราอาจรู้ค่าแห่งความงาม และความงามก็คือความดีนั่นเอง ในภาษาไทยจึงใช้คำว่าดีงาม หรือคุณงามความดีควบคู่กันไป

อันที่จริงที่เขียนข้อก่อนขอเป็นเรื่องวิจารณ์ขั้นนี้ ไม่ได้หมายความว่ามิใคร่ต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ในเรื่องซึ่งมีฐานะเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง แต่เห็นว่าเป็นหน้าที่ของเราที่จะชี้ให้เห็นว่าอะไรยังไม่จัดทำให้ และอะไรที่ควรจะทำในแนวของเรื่องนี้ เพราะถ้าจะรอจนกว่าสถานการณ์ความเป็นไปของโลกในระหว่างชาติเป็นปรกติแล้ว จึงค่อยปรับปรุงโครงสร้างแห่งวัฒนธรรมที่เคลื่อนที่คลอนแคลนอยู่ ก็น่าสงสัยว่าจะไม่มีหวังอีก เราต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์อย่างนี้อย่างถูกผู้ขายและก็ยอมรับอยู่ว่า

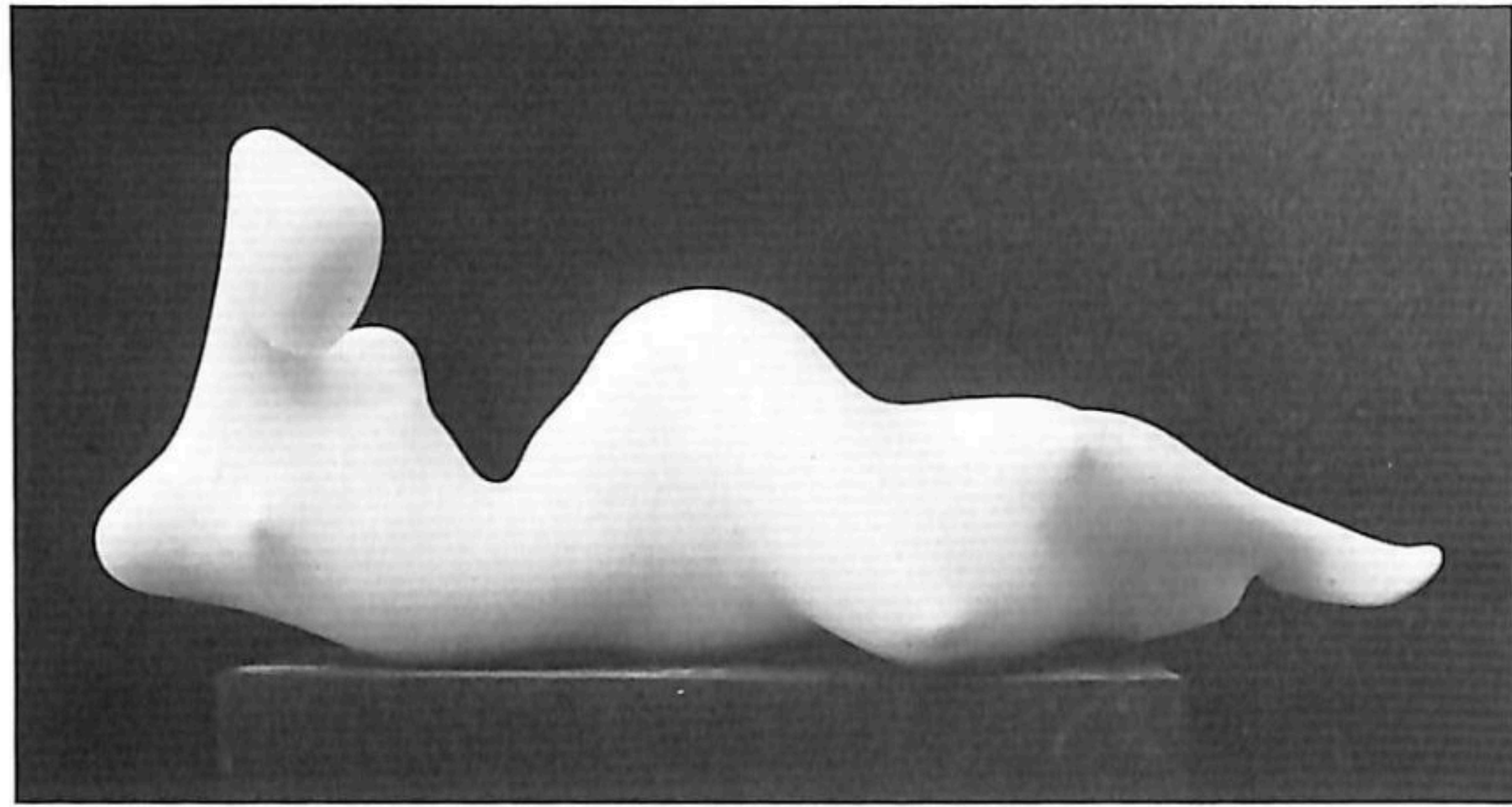
ชีวิตความเป็นไปแห่งสมัยปัจจุบัน เป็นชีวิตที่ต้องสู้อย่างหนักเพื่อยังชีวิตความเป็นอยู่ทางวัตถุและร่างกายของเรา แต่เราจะต้องคิดด้วยว่าอุดมคติแห่งมนุษยธรรม ก็คือเพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางแห่งความงามอันสมบูรณ์ ในทางความประพฤติ ความคิดและรูป และเพราะด้วยความเชื่อปักใจลงอย่างนี้ว่าเป็นทางที่จะให้ชาติล่วงพ้นภัยวิกฤตการณ์ที่คุกคามและต้องประสบอยู่ทุกวันนี้ไปได้ตลอดรอดฝั่ง

ความจริงนักการเมืองย่อมไม่มีเวลาเหลืออยู่พอ ในที่จะได้แผ่เรื่องวัฒนธรรมหรือเรื่องอื่น ๆ ในทำนองนี้ แต่ทำให้เป็นเช่นนั้นไม่ เพราะรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยแต่ละหน่วยสาขาแห่งการงานของชาติ ต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินงานไป เพื่อแบ่งเบาภาระของนักการเมืองโดยไม่ต้องมีกังวลในเรื่องเหล่านี้ ให้ภาระความรับผิดชอบตกอยู่แก่คณะกรรมการในอันที่จะคุ้มครองดูแลสิ่งซึ่งเป็นการแสดงออกมาทางวัฒนธรรมของเก่า ได้แก่ศิลป เป็นต้น และทั้งให้มีหน้าที่ทะนุบำรุงสิ่งเหล่านี้ที่เป็นของใหม่ให้คลี่คลายมีความเจริญวัฒนา

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจได้ดียิ่งขึ้นถึงความเสื่อมทรามแห่งวัฒนธรรมของเรา จำเป็นต้องระลึกถึงเหตุบางประการ ที่เป็นเครื่องทำให้มีสถานการณ์อย่างที่เป็นอยู่นี้ แต่ก่อนนั้นการศึกษาเล่าเรียนไม่แพร่หลายทั่วไปเหมือนสมัยปัจจุบัน เพราะฉะนั้นผลที่ฉายสะท้อนให้เห็นในเรื่องเป็นผู้รู้ค่าทางสุนทรียะ จึงจำกัดอยู่แต่ในหมู่เจ้านายขุนนาง และพระภิกษุสงฆ์บางองค์เท่านั้น ความจริงชนชั้นสามัญย่อมได้รับความบันเทิงใจจากความงามของวัดวาอาราม ได้รับความผ่องแผ้วแห่งจิตใจจากพระพุทธรูปปฏิมากร แต่ประชาชนเหล่านั้นหาได้รู้สำนึกตนไม่ว่า ศิลปนี้เองที่ขัดเกลานิยลและยกจิตใจของเขาอย่างลึกซึ้ง แต่ไม่มีตำรับตำราอธิบายเป็นวิจารณ์ความรู้แก่เขา ที่เขารู้และเข้าใจศิลปก็ด้วยสัญชาตญาณ หาใช่รู้และเข้าใจด้วยปัญญาทางเหตุผลไม่ ถ้า

ลักษณะการเป็นอย่างเช่นนี้ หากมีเหตุผลอะไรบางประการเกิดขึ้น อันทำให้กิจการของศิลปต้องล้นสุดลง เรื่องก็ลงเอยกันอยู่แค่นั้น ไม่มีใครเอาใจใส่เสียแล้ว เรื่องอย่างนี้เกิดมีอยู่แล้วในประเทศไทยนับได้ประมาณ ๗๐ ปีที่ล่วงมาแล้ว โดยเหตุที่เราได้รับเอาอารยธรรมทางตะวันตกมาเป็นของเรา เราก็ให้นำเอาศิลปของชาวตะวันตกเข้ามาด้วย และคิดเห็นว่าของเขาสูงและดีกว่าของเรา เราก็ทั้งการสร้างอาคารสถานที่ทางราชการของเรามาแบบเก่าที่สืบต่อมาเป็นประเพณีกันมาช้านาน เมื่อสถาปัตยกรรมของเราสูญเสียลักษณะของชาติไปแล้ว ศิลปอย่างอื่นก็มีลักษณะพลอยเสียตามไปด้วย เมื่อเป็นดังนี้ ศิลปินและผู้เชี่ยวชาญของศิลปไทยก็หมดกำลังใจและก็ไม่มีความสามารถที่เป็นหลักจะวิจารณ์ สำหรับต่อสู้หรือขอร้องเพื่อประโยชน์แห่งศิลปของตน และทั้งไม่มีปากเสียงกล้าขัดแย้งเจ้านายหรือขุนนางผู้ใหญ่ ก็ได้แต่ถอยหลังเข้าคลองไปอย่างเงียบ ๆ ศิลปที่สืบต่อเป็นประเพณีกันมาก็เสื่อมและสูญสิ้นชื่อเสียงตัวเอง ความจริงก็เป็นที่รู้กันอยู่ว่า ศิลปนั้นจำเป็นต้องเปลี่ยนลักษณะเดิมไปตามความคิดเห็นที่ใหม่ ๆ และตามความจำเป็นความต้องการและตามอิทธิพลของชีวิตแห่งความเป็นไปในสมัยปัจจุบัน แต่ที่ให้เป็นที่น่าเสียใจอย่างลึกซึ้ง ก็คือชีวิตแห่งความเป็นไปอย่างสมัยใหม่นี้ ดูดเอาจิตใจของบรรดาผู้ซึ่งเป็นบุคคลอยู่ในแนวหน้าไปเสียสิ้น เป็นเหตุให้ท่านเหล่านั้นกระทำผิดพลาดอย่างใหญ่ที่ไม่ป้องกันอนุสาวรีย์และศิลปวัตถุของเก่าให้พ้นจากอันตราย ไม่มีใครร่างเป็นประมวลกฎหมายเพื่อแสดงถึงคุณค่าของชาติ คือศิลปกรรมที่ดีเยี่ยมและวัดวาอาราม ว่าเป็นสิ่งสมควรจะป้องกันให้พ้นจากการเปลี่ยนแปลง หรือห้ามไม่ให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญเป็นผู้แก้ไขซ่อม และถึงแม้ว่าจะได้มีการทักท้วงกันอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้ผลลสมความมุ่งหมาย เพราะขึ้นชื่อว่าของเก่าแล้ว ใครจะทำอะไรก็ทำได้ตามชอบใจ ส่วนที่จัดทำกันมาแล้วเกี่ยวกับกำหนดคุณค่าและการศึกษาวัฒนธรรมเก่าของไทย ก็ได้อาศัยแต่บุคคลผู้ทรงความรู้ ๒-๓ คน กระตือ

รื้อรันทัวใจ แต่เพราะขาดกำลังการเงิน งานที่ว่ำนึงดำเนินไปให้กว้างขวางไม่ได้

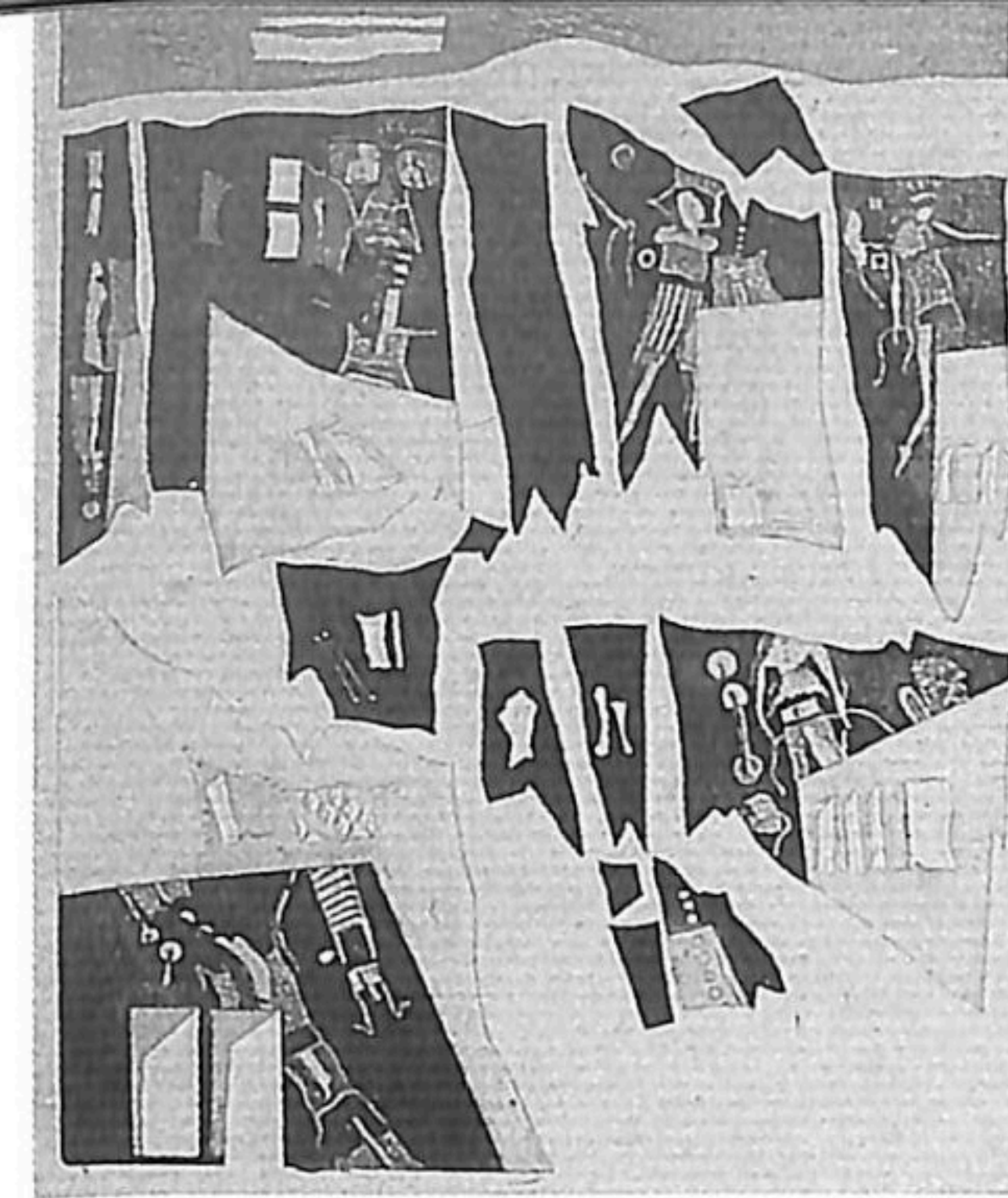
โดยสาเหตุที่สถานการณ์เสื่อมโทรม เหล่าท่านผู้ทรงศีลซึ่งเข้าใจคุณค่าทางศิลปะของวัดวาอารามและวัตถุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในนั้นและเป็นผู้พิทักษ์สิ่งเหล่านั้นนับวันยังมีจำนวนลดน้อยลงทุกทีเป็นสิ่งที่หมายความว่าความถึงการเสียหายอย่างร้ายแรง แก่การพิทักษ์รักษามรดกอันเป็นศิลปะเก่าของเรา เมื่อขาดกฎหมายคุ้มครองและขาดความเข้าใจอันดี ใคร ๆ ในวัดก็อาจสั่งให้ซ่อมเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขวัดเก่า ๆ โดยไม่ได้หารือขอความเห็นจากเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญ พระพุทธรูปงาม ๆ มีค่าหายากในทางศิลปะก็ถูกคนใจบาปลักเอาไปได้ไม่ลำบาก เพราะพระสงฆ์บางองค์ท่านไม่รู้ค่าของสิ่งเหล่านั้น เครื่องสลักเครื่องไม้เครื่องลายรดน้ำที่งาม ๆ ก็เก็บหมก ๆ ไว้ ปล่อยให้ผุพังไปเองตามยถากรรมหรือใครชอบใจอะไรก็ขนเอาไปสั่งสมเป็นสมบัติของตน มีอยู่มากมายเหมือนกันที่ท่านเจ้าอาวาสเป็นผู้เข้าใจศิลปะ บอกบุญเรียกรายเงินมาใช้จ่ายซ่อมหลังคาหรือส่วนอื่นของโบสถ์และวิหาร แล้วขอความช่วยเหลือจากทางราชการ แต่กว่าจะได้เงินมาก็พอดีมีฝนหรือมีเหตุอื่นมาทำความเสียหายบู๊บู๊ยำยำแก่สิ่งที่จะซ่อม ซึ่งเป็นศิลปะของเก่าให้หมดไป เป็นอย่างนี้ที่เราต้องสูญเสียภาพจิตรกรรมอันหาค่าไม่ได้ไปแทบทั้งหมด ทั้งนี้ใช้ว่าจะขาดแคลนเรื่องเงินสำหรับบำรุงรักษาอนุสาวรีย์ของเราอีกไหม ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงเมื่อพูดกันง่าย ๆ อย่างตรงไปตรงมา ก็ดูประหนึ่งว่าบรรพบุรุษของเราสามารถสร้างวัดได้เป็นจำนวนพัน ๆ วัด แต่เราชาวไทยปัจจุบันไม่มีเงินสำหรับซ่อม สำหรับพิทักษ์รักษาวัดเหล่านั้นให้พ้นจากความเสื่อมโทรมเพียง ๒-๓ วัดก็ไม่ได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะเราไม่เข้าใจว่าสิ่งที่ไทยเก่ามรดกไว้ให้แก่เรานั้นเป็นมรดกอันมีค่าหาได้ยาก

พ้นวัดออกมา ผู้ซึ่งเป็นคฤหัสถ์ก็ดำเนินเรื่องไปในทำนองเดียวกัน และด้วยเหตุผลเป็นทำนองเดียวกัน คือบกพร่องทางศิลปศึกษา ถ้ามีข้าราชการผู้ใหญ่อะไร คนใดคนหนึ่งเกิดความ

คิดวิตถาร เปลี่ยนแปลงลักษณะพิเศษของอนุสาวรีย์ และภาพจิตรกรรมของเก่าเสียไซ้ ลักษณะพิเศษของเก่าก็เป็นอันตรธานไปไม่มีคืนมาได้อีก และก็เป็นเคราะห์ร้ายเสียด้วย ที่ในสมัยของเรานี้ไม่มีกฎหมายป้องกันวินาศกรรมอย่างนี้ ก็ใครเล่าเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ ไม่มีใครหาได้ เพราะคนที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะ ก็ไม่มีหน้าที่จะต้องเข้าใจ แม้จะรู้สึกเป็นหน้าที่ว่าควรมอบภาระนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญก็ตามที่คิดว่าเราทั้งหมดเป็นผู้ต้องรับผิดชอบเพราะไม่สามารถจะประกอบตั้งเป็นองค์การเจ้าหน้าที่ สำหรับดำเนินการกับเรื่องวัฒนธรรมเก่าของเรา ทั้งของปัจจุบันด้วย

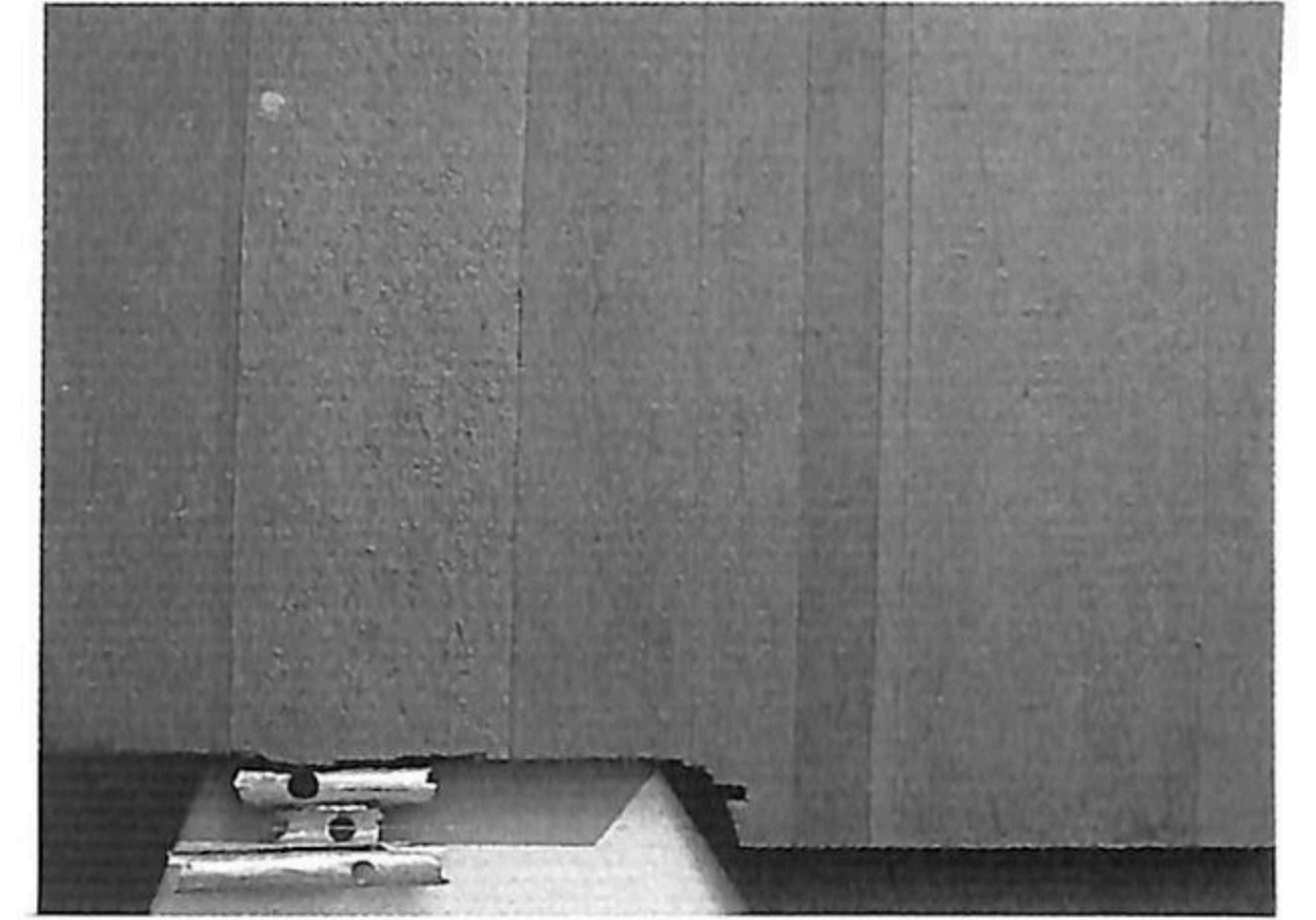
นักศึกษาไทยสมัยปัจจุบัน ที่ได้รับการศึกษาวิชาความรู้จากต่างประเทศอย่างหมดจดก็คือวิทยาศาสตร์ แต่เมื่อมาถึงศิลปะแล้วก็จะถือเสมือนว่าเป็นสิ่งยดยายที่เรียกว่า “ตาบ” ในภาษาฝรั่งและส่วนมากเมื่อได้เป็นผู้อยู่ในแนวหน้าแล้วก็มักคิดเสียว่าศิลปะเป็นของฟุ่มเฟือย แต่เราทุกคนควรจะคิดว่าที่เราเป็นไทยไม่ใช่เป็นเพราะที่เราน่าซึ่งที่อื่นมากแห่งเขาก็มีเหมือนกัน เราเป็นไทยไม่ใช่เพราะมีเครื่องจักรยนต์, กลไก ซึ่งมีอำนาจร้ายแรงยิ่งกว่าของประเทศอื่นที่เขามี แต่เราเป็นไทยเพราะด้วยมีศาสนาและมรดกของเรามีวัดวาอารามของเรา มีวรรณคดี มีประติมากรรม มีภาพจิตรกรรม และมีศิลปพื้นเมืองของเรา เมื่อกล่าวโดยย่อ เรามีบุคลิกลักษณะที่รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แปลกไปจากชาติอื่นก็ด้วยมีวัฒนธรรมของเราและโดยเหตุที่วัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในอันที่จะยืนยันรับรองความมีลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ของประเทศชนในชาติไว้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นจะต้องคุ้มครองป้องกัน และเผยแผ่วัฒนธรรมของเรานี้ให้แพร่หลาย โดยเฉพาะในยุคสมัยของเราที่มีวิทยาศาสตร์ และเครื่องจักรเครื่องยนต์กลไก กระทำให้สิ่งต่าง ๆ ลงรูปลงรอยเดียวเหมือนกันหมด เป็นเหตุให้สิ่งที่สำแดงออกมาในทางพุทธิปัญญาของนานาชาติทุกประเทศมีลักษณะซ้ำ ๆ ซาก ๆ นำเข้า

บุคคลผู้มีชื่อเสียงหลายคนรู้ว่า ข้อวิจารณ์ที่กล่าวมานี้ถูกต้อง แต่บุคคลเหล่านั้น กล่าวว่าสถานการณ์ทางการเมือง

ไม่ปล่อยให้โอกาสแก่ทางการเมืองให้มีเวลาว่างพอเพื่อเจียดมาเล่นเรื่องวัฒนธรรม แต่ก็ได้กล่าวมาแล้วว่า รัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยไม่ใช่นักการเมืองที่มีหน้าที่ต้องดูแลเอาใจใส่ต่อวัฒนธรรมของชาติ แต่เป็นหน้าที่ขององค์การหนึ่งเป็นพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลผู้สามารถเป็นผู้ดำเนินงานชนิดนี้ หากจะถือเอาเรื่องยุ่งยากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นเหตุผลว่า ถ้าเรื่องใดไม่มีลักษณะพิเศษเป็นการเมือง ก็ระงับเรื่องดำเนินการอื่น ๆ ทั้งหมดไว้ก่อนได้ อย่างนี้ก็เป็นเรื่องที่เหลวไหล

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้เห็นว่าถึงเวลาจำเป็นแล้วที่จะต้องจัดตั้งสภาวัฒนธรรมและศิลปขึ้น ให้มีอำนาจและหน้าที่ทางจิตใจทางกฎหมาย และทางการเงินของสภาเอง มีภารกิจโดยหน้าที่จัดทำรายชื่อวัดและศิลปวัตถุ ซึ่งถือว่าเป็นสมบัติของชาติ คุ้มครองป้องกันสถานที่และวัตถุเหล่านั้น และปฏิสังขรณ์ขึ้นไว้เป็นเบื้องต้น ทำบัญชีสิ่งศิลปวัตถุซึ่งเป็นสมบัติของเอกชนสะสมไว้ในที่สุดถ้าเจ้าของประสงค์จะขายก็ซื้อไว้ รวบรวมวรรณคดี บทเพลง บทร้องและระบำชาวบ้านที่เป็นของพื้นเมือง โดยวิธีอัดเสียงและถ่ายเป็นภาพยนตร์ไว้ จัดพิมพ์หนังสือด้วยศิลปของไทยใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อประโยชน์ไว้ใช้สอนตามโรงเรียน และหาทางเผยแผ่ศิลปด้วยวิธีต่าง ๆ แก่เหล่าเยาวชน ให้การศึกษาอบรมประชาชนด้วยวิธีแสดงปาฐกถา บทความทางวิทยุกระจายเสียง การประกวด การแสดง และให้ความสนับสนุนแก่กิจการทุกสาขาเกี่ยวกับศิลปและวัฒนธรรมสมัยปัจจุบัน จัดพิมพ์เป็นบันทึกรายการย่อ ๆ เนื่องด้วยประวัติตำนานและทางโบราณคดีของวัดต่าง ๆ และวัตถุศิลปที่มีอยู่ในวัดนั้น ๆ ให้ถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสมบัติของชาติ แล้วแจกจ่ายบันทึกละเอียดแก่พระภิกษุสงฆ์เพื่อท่านจะได้แจ้งถึงความสำคัญแห่งวัดของท่าน และก่อให้เกิดความสนใจ และรักใคร่นับถือในศิลปวัตถุซึ่งอยู่ในความอารักขาของท่าน สิ่งใดชำรุดเสียหายให้รายงานแจ้งแก่สภาศิลปอย่าได้นอนใจ และสภาจะต้องดำเนินการทันทีตามแต่ลักษณะพิเศษของสิ่งที่เกิดชำรุดเสียหายขึ้น เพราะในที่นี้พระสงฆ์ท่านมีหน้าที่ต้อง

รับผิดชอบจำกัด เพียงเป็นผู้รายงานให้ทราบเท่านั้น ส่วนสภามีหน้าที่ต้องรับผิดชอบเรื่องซ่อม เรื่องปฏิสังขรณ์ อย่าให้อะไรชักช้าเป็นต้น ตลอดทั้งต้องรับผิดชอบในคุณภาพของงานที่ทำด้วยอาจจะมีคนน้อยคนที่รู้สึกซาบซึ้งว่าศิลปศึกษาอย่างอดกลากิเลสอันทรีย แม้มีเงินทอง แต่ไม่สามารถได้ส่วยความบันเทิงสุขจากสิ่งที่เกี่ยวกับจิตใจและปัญญาความรอบรู้ ก็มั่งมีเสียเปล่าหาเป็นเครื่องเพียงพอก่ชีวิตไม่เราอาจมีรถยนต์ของตนเองได้มากคันได้รับความบันเทิงอย่างใหญ่หลวง ในชีวิตที่เป็นวัตถุธรรมถึงปานไรก็ตาม หากว่าเราไม่มีอาหารสำหรับหล่อเลี้ยงจิตใจของเราเลย ก็เท่ากับเกิดมาเป็นคนเสียเปล่า คิดหรือไม่ว่า เราชาวไทยปัจจุบันที่ยกย่องตนเองว่ามีความเจริญศรีวิไล ก้าวหน้าทันสมัย แต่เมื่อถึงจิตใจแล้ว เราต้องยอมรับว่าพราหมณ์กว่าบรรพบุรุษของเรา ขอให้เราปลูกประสาทอินทรีย์ที่เป็นสุนทรีย์ของเราให้ตื่นเถิด แล้วมุ่งหน้าเดินไปในวิถีทางที่บรรพบุรุษของเราได้เดินมาแล้ว

ที่ตั้งชื่อบทวิจารณ์สั้น ๆ ของเรื่องนี้ว่า “พรุ่งนี้ก็ซ้ำเสียแล้ว” ก็เพราะรู้สึกอนาถใจที่ประสบเห็นความเสื่อมโทรมล้มละลาย แห่งมรดกศิลปเก่าของเรายูทุกวันนี้ เห็นสิ่งงาม ๆ มากหลายต้องสูญหายไปแทบทุกเมื่อเชยวัน ปราศจากการกระทำให้เป็นล่ำเป็นสัน และขาดความเอื้อเฟื้ออารี ซึ่งเป็นเหตุให้เราเสียดวงมณีอันมีค่า แห่งวัฒนธรรมเก่าของเราเรื่อยเป็นลำดับมาด้วยประการฉะนี้

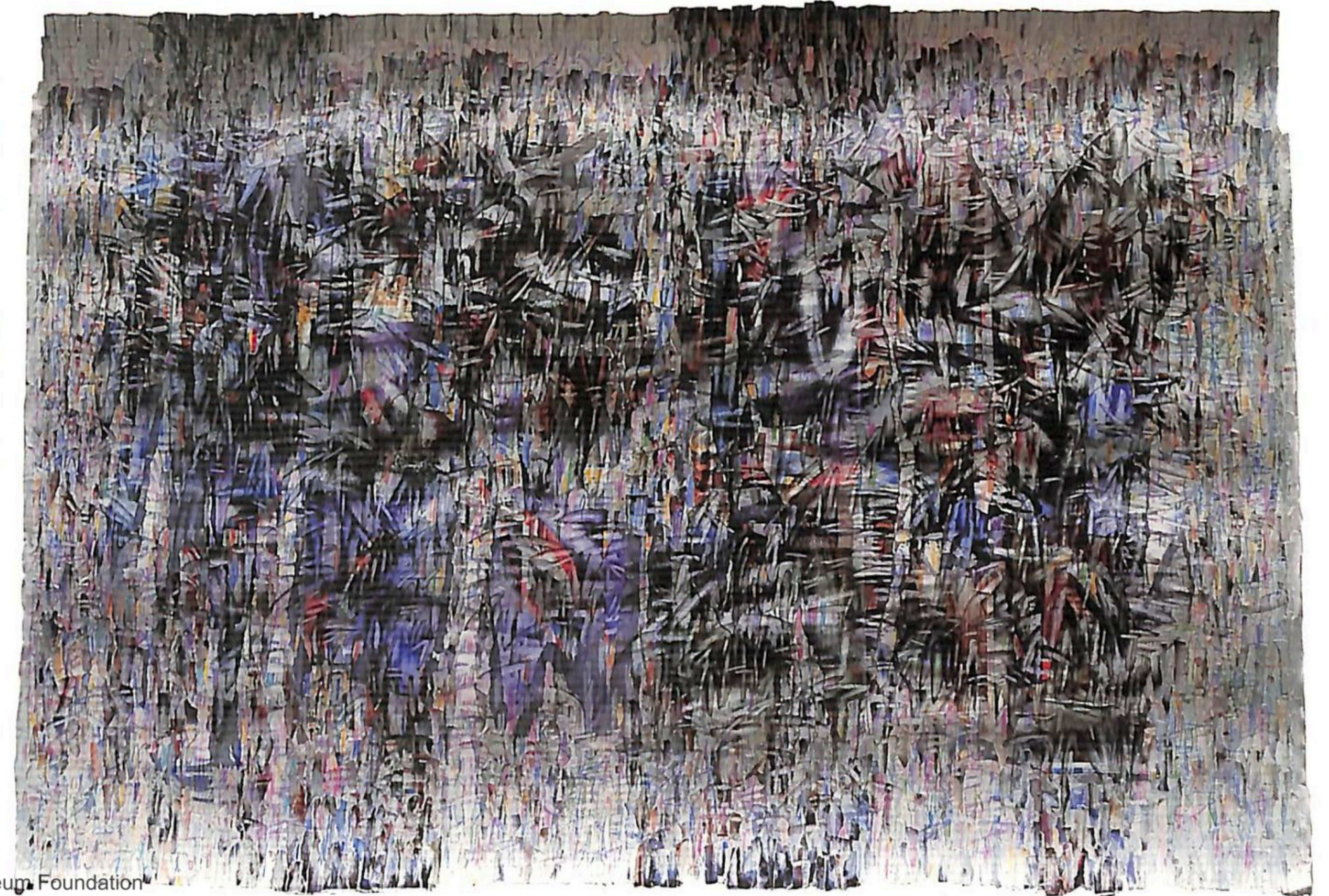
สะกดการันต์ตามต้นฉบับเดิม

ผลงานศิลปกรรม

นพพงษ์ สัจจวิโส
อิทธิพล ตั้งโฉลก
ประทีป สว่างสุข
วิโชค มุกดามณี
สุรพล แสนคำ
กัจจกร สุนพงษ์ศรี
ชาติชาย ปุ้ยเปี้ย
สรารุท ตันณีกุล
วรารุท ชูแสงทอง
นนทิวรรณ จันทนะพะลิน
วระ อีษวาส
ศรารุท ดวงจำปา
ธานี กลิ่นขจร
กัญญา เจริญศุภกุล
ประหยัด พงษ์ดำ
พิษณุ ศุภนิมิตร
ลักขมี ตั้งโฉลก
ถาวร โกอุดมวิทย์
ญาณวิทย์ กุญแจทอง
อรรถสิทธิ์ อมรรบุตร
สิทธิชัย ปรัชญารัตติกุล
ฐิตพล สุวรรณกุลสง
ปรีชา เกาทอง
ปริญญ์ ดันติสุข
ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ

WORKS OF ART

NOPPONG SATJAVISO
ITHIPOL THANGCHALOK
PRATHEEP SAWANGSUK
VICHOKE MUKDAMANE
SURAPOL SANKUM
KAMCHORN SOONPONGSRI
CHATCHAI PUIPIA
SARAVUT TUNNEEKUL
WARAWOOT SHUSANGTHONG
NONTIVATHN CHANDHANAPHALIN
VARA ISSAVAS
SARAVUTH DUANGJUMPA
THANEE KLINKHAJORN
KANYA CHAREONSUPKUL
PRAYAD PONGDUM
PISHNU SUPANIMIT
LUXMI THANGCHALOK
THAVORN KO-UDOMVIT
YANAWIT KUNCHAETHONG
ATTASIT AMONVORABUTR
SITTICHAIRATCHAYARATIKUN
TITAPOL SUWANKUSOLSONG
PREECHA THAOTHONG
PRINYA TANTISUK
THONGCHAI SRISUKPRASERT

Rama IX Art Museum Foundation

ชื่อผลงาน เก็บจากข้างถนน No. 3 ๑๙๙๑
เทคนิค คอลลาจ ดินสอ ปากกา
ขนาด ๑๑๒ x ๑๓๕ ซม. ปี ๒๕๓๔

TITLE GATHERED FROM THE STREETS
TECHNIQUE COLLAGE PENCIL PEN
SIZE 112 X 135 CM. YEAR 1991

นพพงษ์ สัจจวิโส

อาจารย์ระดับ ๖
หัวหน้าภาควิชาจิตรกรรม

NOPPONG SATJAVISO

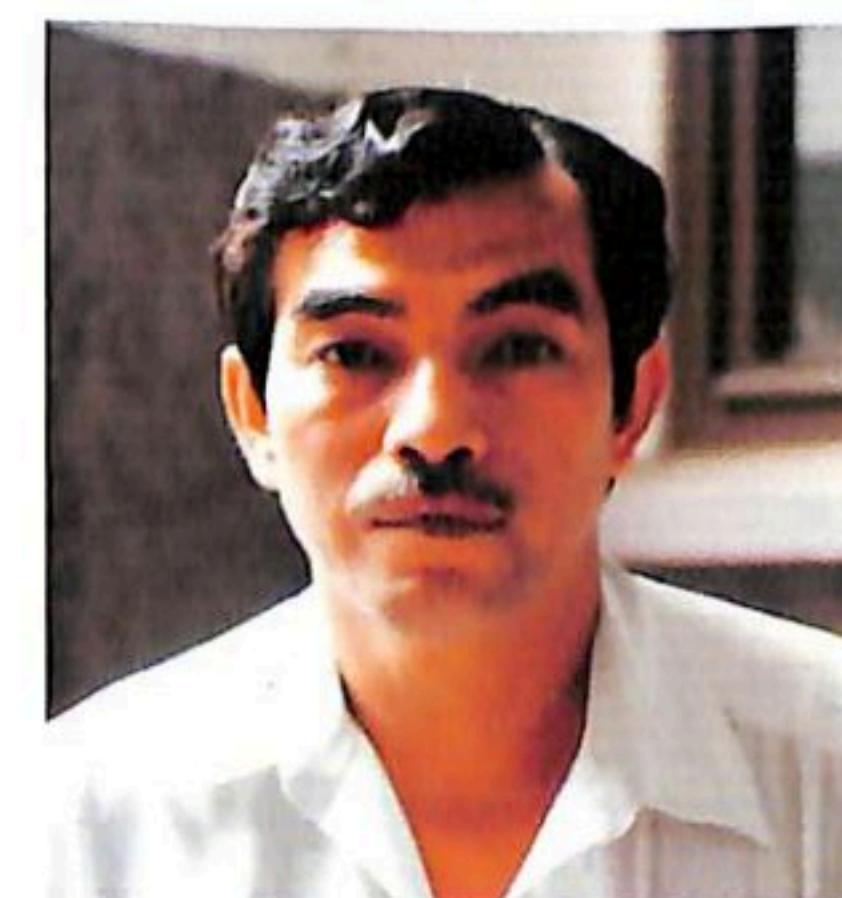
Art Instructor,
Head, Department of Painting

ประสบการณ์การทำงาน

หัวหน้าหมวดวิชาองค์ประกอบศิลป์

EXPERIENCE

Head, Composition Division

ชื่อผลงาน ชิ้นส่วนของตะวันออก ๓๕/๓๓
เทคนิค ผสม
ขนาด ส.๑๕๘ x ก.๑๔๘ ซม. ปี ๒๕๓๓

TITLE FRAGMENTS OF THE EAST 35/33
TECHNIQUE METALLIC PAPER ON CARDBOARD, MOUNTED ON PLYWOOD
AND MIXED MEDIA
SIZE H.158 X W.148 CM. YEAR 1990

อิทธิพล ตั้งโกลก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๘
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม

ITHIPOL THANGCHALOK

Assistance Professor, Painting Department

ประสบการณ์

หัวหน้าภาควิชาจิตรกรรม ๒๕๒๐-๒๕๒๕, ๒๕๒๘-๒๕๓๓
กรรมการตัดสินการแสดงผลงานแห่งชาติและ
การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยหลายครั้ง
เลขาธิการศิลปสมาคมระหว่างชาติแห่งประเทศไทย

EXPERIENCES

Head, Department of Painting 1977-1982
Judge for National Art Exhibition and Contemporary
Art Competition
Secretary General, The National Committee of the International
of Art

Rama IX Art Museum Foundation

ชื่อผลงาน ไร้ขอบเขต
เทคนิค สีน้ำมันบนบอร์ด
ขนาด ๙๗ x ๑๒๒ ซม. ปี ๒๕๓๔

TITLE INFINITY
TECHNIQUE OIL
SIZE 97 X 122 CM. YEAR 1991

ประทีป สว่างสุข

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๘
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม

PRATHEEP SAWANGSUK

Assistance Professor Personal Classification 8
Art Instructor of Painting Department

ประสบการณ์

ปฏิบัติงานวิชาจิตรกรรม

EXPERIENCE

Lecturer in Painting

“รูป ๓”
ขนาด ๔๕ x ๖๐ ซม. (จำนวน ๓
เทคนิค สีฝุ่นบนกระดาษ ปี ๒๕๓๔

THREE PLANES OF EXISTENCE
SIZE 45 X 60 CM. (3 PIECES)
TECHNIQUE : TEMPERA ON PAPER

Rama IX Art Museum Foundation

วิโชค มุกดามณี

อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม ระดับ ๖
เลขานุการภาควิชาจิตรกรรม

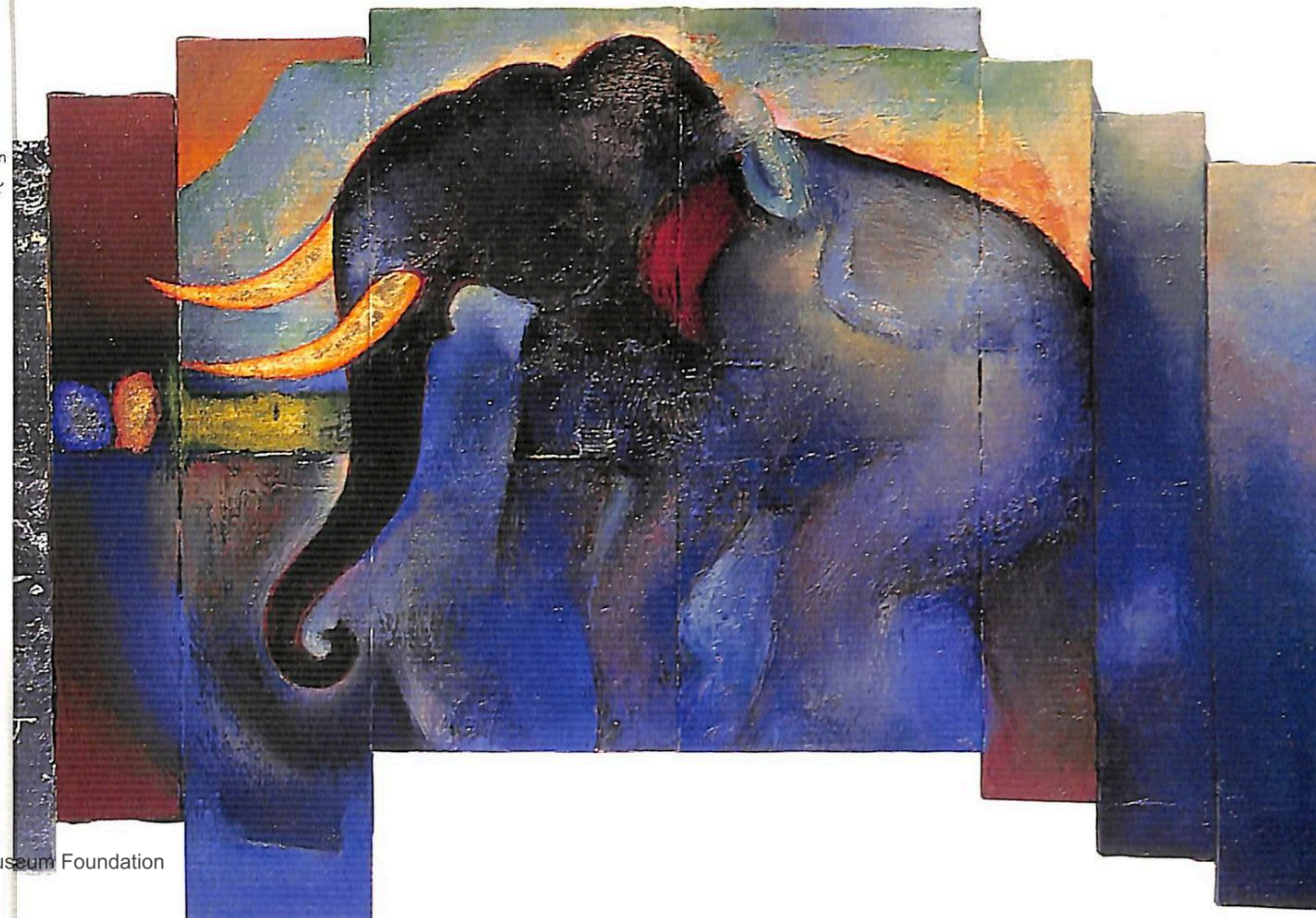

VICHOKE MUKDAMANE

Art Instructor,
Secretary of Painting Department

ประสบการณ์

- ๒๕๑๙-๒๕๒๘ อาจารย์ประจำวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร
- ๒๕๒๙-๒๕๓๐ นักวิชาการศิลปะ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
- ๒๕๒๒ สัมมนาภาพประกอบหนังสือเด็กของยูเนสโก, โตเกียว
- ๒๕๒๓ รับเชิญแสดงภาพการ์ตูนของ น.ส.พ.โยมวิรุฬห์ชัย, โตเกียว
- ๒๕๒๗-๒๕๒๘ ทุนรัฐบาลญี่ปุ่น ศึกษา Contemporary Art และ Graphic Design, กรุงโตเกียว
- ๒๕๓๓ ประชุมสัมมนาผู้นำแห่งเอเชีย, ฮองกง
- ๒๕๓๔ ศึกษางานศิลปะ เมือง TASHKENT, ประเทศสหภาพโซเวียต

ชื่อผลงาน MAGIC TUSKS
เทคนิค สีน้ำมัน
ขนาด ๖๓ x ๙๐ ซม. ปี ๒๕๓๔

TITLE MAGIC TUSKS
TECHNIQUE OIL ON SHAPED CANVAS
SIZE 63 X 90 CM YEAR 1991

ชาติชาย ปุยเปีย

อาจารย์พิเศษ ภาควิชาจิตรกรรม

CHATCHAI PUIPIA

Guest Instructor of Painting Department

ประสบการณ์

ปฏิบัติงานสอนวิชาจิตรกรรม

EXPERIENCE

Lecturer in Painting